

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

28 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

președinte

judecători

Ursache Petru

Toma Nadejda

Alerguș Constantin

Timofti Vladimir

Moraru Petru

juducând, fără citarea părților la proces, recursul ordinar declarat de inculpat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 21 iunie 2016, în cauza penală în privința lui

Mihalicenco Stanislav Mihail, născut la XXXXXX, originar și domiciliat în XXXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 19.08.2015 – 28.03.2016;*
2. *Instanța de apel: 26.04.2016 – 21.06.2016;*
3. *Instanța de recurs: 28.09.2016 – 28.03.2017.*

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Taraclia din 28 martie 2016, Mihalicenco Stanislav Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 328 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 350 unități convenționale, ceea ce constituie 7000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 ani.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Baboglo O. a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea din contul inculpatului Mihalicenco Stanislav în beneficiul părții vătămate prejudiciul moral în sumă de 3000 lei, cu respingerea celorlalte pretenții privind încasarea prejudiciului material și moral, ca neîntemeiate.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, inculpatul Mihalicenco Stanislav, fiind numit în baza ordinului Inspectoratului General al Poliției al MAI RM XXXXXX „Cu privire la angajare” în funcție de inspector al Serviciului de supraveghere tehnică și accidente rutiere al Secției Securitate Publică a Inspectoratului de Poliție XXXXXX, adică fiind o persoană cu funcție

publică în conformitate cu art. 123 alin. (2) Cod penal, la data de 20 iunie 2014, la ora 23.15, aflându-se la serviciul în IP XXXXXX și îndeplinind atribuțiile sale de serviciu, a stopat pe XXXXXX, la marginea orașului automobilul de model „Mercedes 110D”, cu n/î XXXXXX, la volanul căruia se afla Baboglo O., locuitor al XXXXXX, care transporta în compartimentul pentru bagaje a unității de transport combustibil în 7 containere din plastic în cantitate totală de 140 litri, la prețul de 17,67 lei pentru un litru, în total în sumă de 2473,80 lei și neatrăgând atenție asupra argumentelor expuse de Baboglo O., despre procurarea și transportarea legală a încărcăturii, în lipsa unor temeieri legale, ilegal l-a obligat pe ultimul să meargă la IP XXXXXX, pentru a se clarifica pe cazul dat.

La data de 21 iunie 2014, în jurul orelor 00:40, în lipsa unei înregistrări despre furtul motorinei, despre inițierea unei proceduri contravenționale, proces penal sau urmărire penală în privința lui Baboglo O., în legătură cu depistarea și transportarea în automobilul ultimului a combustibilului, în lipsa unei autorizații de ridicare emisă de judecătorul de instrucție de confiscare a combustibilului din automobil, care aparținea lui Baboglo O., fără emiterea unei ordonanțe de ridicare a combustibilului, cu încălcarea art. 29 (inviolabilitatea domiciliului) și art. 46 (dreptul la proprietate privată și protecția acesteia) din Constituția R. Moldova din 28 iulie 1994, art. 18 alin. (1), art. 26 alin. (1) din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27 decembrie 2012, potrivit căreia poliția apără proprietatea privată și este obligată să respecte cu strictețe drepturile omului, art. 374, 427, 430 Cod contravențional, care reglementează temeierile și ordinea de ridicare a obiectelor în legătură cu comiterea unei contravenții și-a depășit atribuțiile sale de serviciu și ilegal a ridicat de la Baboglo O. din compartimentul pentru bagaje a unității de transport combustibilul ce se afla în 7 containere din plastic în cantitate de 140 litri, la prețul de 17,67 lei pentru un litru, în total în sumă de 2473,80 lei, care îi aparținea cu drept de proprietate, în confirmare a întocmit și semnat din partea sa proces-verbal de ridicare a obiectelor și actelor seria PRO nr. 01 001182 din 21 iunie 2014, prin ce i-a cauzat ultimului un prejudiciu moral, încălcând drepturile constituționale ale acestuia la inviolabilitatea domiciliului și proprietatea privată și protecția ei, de asemenea, și un prejudiciu material considerabil în sumă de 2473,80 lei.

Acțiunile inculpatului Mihalicensco Stanislav Mihail au fost încadrate în baza art. 328 alin. (1) Cod penal cu indicii calificativi: *Săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de inculpat, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțare unei noi hotărâri de achitare, pe motiv că acțiunile sale nu întrunesc elementele infracțiunii imputate, cu respingerea acțiunii civile.

În motivarea apelului a invocat ilegalitatea sentinței, considerând că instanța nu a luat în considerare prevederile Regulamentului de Circulație Rutieră, care potrivit Secțiunii 10 pct. 93, reglementează că, transportarea încărcăturilor periculoase trebuie efectuată numai cu autovehicule special amenajate. Neîntemeiată este și prevederea precum că, normele Internaționale nu prevăd careva restricții în această privință, așa cum potrivit Acordului european privind transportul internațional al încărcăturilor periculoase este indicat că, la o unitate de transport se permite transportarea nu mai mult de 60 litri de combustibil în recipiente portabile pentru combustibil.

În opinia apelantului, el nu a depășit atribuțiile sale prevăzute de lege la constatarea faptului comiterii contravenției prevăzute de art. 200 alin. (1) Cod contravențional, asigurând păstrarea corpurilor delictive. La momentul ridicării combustibilului nu se cunoștea dacă este motorină sau este ulei pentru transformatoare, lichidele fiind asemănătoare, în acea perioadă de timp se înregistraseră un număr mare de furturi a uleiului din transformatoare.

De asemenea, a menționat că nu este de acord cu concluzia instanței la faptul că, Baboglo O. nu a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției, deoarece procesul-verbal cu privire la contravenție a fost declarat nul după examinarea repetată, însă aceasta nu presupune faptul că el nu a comis această contravenție și nu poate fi un indiciu asupra faptului că, acțiunile agentului constator sunt ilegale la constatarea faptului contravențional. După examinarea cauzei contravenționale, părții vătămate i-a fost restituit combustibilul în întreg volum și prin urmare drepturile nu i-au fost încălcate.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 21 iunie 2016 apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea hotărârii atacate.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat, că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concluziei, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Mihalicenco Stanislav Mihail de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal.

Deși inculpatul nu a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii imputate, instanța de apel a indicat, că vinovăția acestuia este dovedită pe deplin prin cumulul de probe administrate de către organul de urmărire penală, examinate de către instanța de fond și verificate de către instanța de apel, astfel, reținând că, instanța de fond a făcut o analiză amplă a probelor cercetate, iar concluziile făcute de prima instanță privind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii reținute în sarcina lui rezultă din probele administrate, cărora le-a fost dată a apreciere legală sub toate aspectele, complet și obiectiv.

În opinia instanței, natura dreptului protejat de art. 328 Cod penal, este suficient de demonstrat că inculpatul fiind lucrător al poliției a acționat abuziv asupra drepturilor legale ale lui Baboglo Oleg, acțiuni întreprinse de inculpat în

afara cercetării unui caz contravențional ori penal, precum și în afara unei bănuieli rezonabile că ultimul ar fi comis acțiuni ilegale.

În acest sens, instanța de apel a apreciat că inculpatul nu și-a îndeplinit obligația pozitivă prevăzută de cumulul normelor Constituționale și Legii cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului - de a aplica principiul prezumției de nevinovăție, de a proteja dreptul la inviolabilitate personală, a domiciliului și a proprietății, respectarea drepturilor, libertăților și demnității umane, dreptul la integritatea psihică și fizică a lui Baboglo Oleg, or ultimul, din contra, a fost împiedicat de a circula liber, neîntemeiat și forțat dus într-o subdiviziune a poliției, și în final neîntemeiat și ilegal i-au fost ridicate bunurile care-i aparțineau cu drept de proprietate, prin ce i-au fost cauzate daune drepturilor și intereselor ocrotite prin lege.

Instanța de apel a considerat neîntemeiat argumentul inculpatului, precum că nu se permite transportarea mai mult de 60 litri de combustibil la o unitate de transport în recipiente portabile pentru combustibil, instanța nu a făcut referire la „combustibil”, ci la „încărcături periculoase”, ce poate fi interpretat în sens larg, deoarece este declarativ, astfel prima instanță corect a apreciat faptul că de către inculpat nu au fost prezentate probe în susținerea acestui argument.

De asemenea, instanța de apel a respins și argumentul inculpatului, că nu a depășit atribuțiile sale prevăzute de lege la constatarea comiterii contravenției prevăzute de art. 200 alin. (1) Cod contravențional de către Baboglo Oleg, asigurând păstrarea corpurilor delictive, deoarece potrivit materialelor dosarului în privința lui Baboglo Oleg nu a fost aplicată o pedeapsă pentru transportarea în mijlocul său de transport a combustibilului. Or, de către apelant, nici în instanța de apel și nici în instanța de fond, nu a fost prezentată vreo probă în acest sens.

Referitor la argumentul apelantului, că în acel moment nu se cunoștea dacă este motorină sau este ulei de transformator, acestea fiind asemănătoare, iar la acel moment numărul de furturi se mărise, Colegiul l-a considerat ca neîntemeiat, deoarece la momentul când se cunoștea despre un fapt concret urma să fie pornită o procedură legală de cercetare a unui caz penal sau contravențional, ulterior respectată procedura de colectare a probelor, emis un act corespunzător pentru ridicarea corpurilor delictive, toate acțiunile fiind întreprinse cu respectarea generală a drepturilor persoanelor implicate în respectivele cercetări. Mai mult, din probele analizate instanța a constatat, că în privința părții vătămate nu a existat o bănuială rezonabilă că el ar fi implicat în fapte ilegale, care necesitau a fi curmate.

Cât privește critica părții apărării, precum că inculpatului i-au fost încălcate drepturile procesuale și anume a fost recunoscut în calitate de bănuțit mai mult de un an, iar Baboglo Oleg a fost recunoscut în calitate de parte vătămată la 03 iulie 2014, practic până la începerea urmăririi penale în privința lui Mihalicensco S., instanța de apel a preluat concluzia primei instanțe indicând că, Legislatorul fiind exhaustiv, în art. 63 Cod de procedură penală, direct a indicat modalitatea

procedurală prin care persoana primește calitatea de bănuț și termenul procedural în care persoana poate deține respectiva calitate.

La caz, inculpatul a primit calitatea de bănuț prin ordonanța procurorului din 04 august 2015 și, respectiv, la data de 04 august 2015 a fost pus sub învinuire, astfel, corect a fost calculat termenul de 3 luni din data emiterii ordonanței de recunoaștere în calitate de bănuț și nu din data începerii urmăririi penale – 31.07.2014.

De asemenea, instanța de apel a considerat nejustificată critica apelantului, precum că acțiunea civilă înaintată de partea vătămată este neîntemeiată și aceasta urmează a fi respinsă, deoarece prin acțiunile inculpatului a fost cauzat un prejudiciu moral.

În acest sens, instanța de apel a menținut concluzia primei instanțe, care a dispus respingerea pretențiilor înaintate de către partea vătămată de ordin material în sumă de 2254 lei, deoarece combustibilul a fost restituit părții vătămate, iar suma de 10000 lei solicitată de partea vătămată ca prejudiciu moral, fiind exagerată.

În ce privește pedeapsa stabilită inculpatului, instanța de apel, verificând legalitatea acesteia a reținut că, prima instanță a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, astfel, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă echitabilă pentru fapta comisă sub formă de amendă, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice.

Instanța de apel, analizând situația per ansamblu, a considerat că în speță garanțiile cu privire la un proces echitabil au fost respectate, atât din perspectiva dreptului intern cât și al dispozițiilor art. 5, 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

6. Decizia instanței de apel pronunțată la data de 22 iulie 2016, este atacată cu recurs ordinar de către inculpat la data de 22 august 2016, care solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat de comiterea infracțiunii imputate.

În motivarea recursului invocă aceleași motive ca și în apel, considerând că instanța de apel ilegal a menținut hotărârea primei instanțe, fără a se pronunța asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel, precum și în ședința de judecată de către partea apărării (art. 63 Cod de procedură penală).

7. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de inculpat, solicitând inadmisibilitatea acestuia.

8. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează, că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Analizând recursul declarat de către inculpat, Colegiul lărgit constată, că acesta nu invocă careva temei prescris în art. 427 Cod de procedură penală, însă solicită achitarea de sub învinuirea imputată, temeiul de drept prescris în art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, potrivit căruia *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Instanța de recurs menționează, că potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii prevăzute de norma penală.

Colegiul lărgit reține, că acest temei include cazurile când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele constitutive, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

În conformitate cu materialele cauzei inculpatul Mihalicenco Stanislav Mihail a fost pus sub învinuire, condamnat de prima instanță în baza art. 328 alin. (1) Cod penal cu indicii calificativi: *Săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice*, concluzia căreia a fost menținută de către instanța de apel, care a constatat, că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Mihalicenco Stanislav Mihail în săvârșirea infracțiunii imputate.

Analizând decizia atacată, Colegiul lărgit consideră, că instanța de apel legal și întemeiat a menținut hotărârea primei instanțe, deoarece la judecarea apelului declarat de inculpat, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, respectând prevederile art. 414 alin. (1), (5) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, precum și asupra criticilor invocate de către partea apărării în ședința de judecată în instanța de apel, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, așa cum este indicat în pct. 5 din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

Mai mult ca atât, instanța de recurs reține și faptul, că argumentele invocate de recurent au constituit obiect al examinării la judecarea cauzei în prima instanță și în instanța de apel, și asupra acestora instanțele judecătorești s-au expus argumentat în hotărârile pronunțate.

Totodată, Colegiul relevă, că instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțe, acestea fiind atribuții exclusive ale instanțelor de fond.

În aceste condiții instanța de recurs consideră, că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, de aceea recursul ordinar declarat de inculpatul Mihalicenco Stanislav Mihail urmează a fi respins ca inadmisibil.

9. În temeiul art. 434, art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit,

DECIDE :

Se respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de inculpatul **Mihalicenco Stanislav Mihail** cu menținerea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 21 iunie 2016, în cauza penală în privința lui **Mihalicenco Stanislav Mihail**.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la data de **27 aprilie 2017**.

Președinte

Ursache Petru

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Alerguș Constantin

Judecător

Timofti Vladimir

Judecător

Moraru Petru